

Crna Gora

DECENIJA
OBNOVE
NEZAVISNOSTI
HILJADU GODINA
DRŽAVNOSTI
2016

Da je vječna Crna Gora
MINISTARSTVO FINANSIJA

Broj:02-03-12030/

Podgorica, 26. jul 2016. godine

MINISTARSTVO EKONOMIJE
- n/r ministra, g-dina Vladimira Kavarića -

Poštovani gospodine Kavariću,

Povodom *Predloga akcionog plana za sprovođenje Strategije razvoja ženskog preduzetništva 2015-2020, za 2016. godinu*, Ministarstvo finansija daje sljedeće

MIŠLJENJE

Na tekst Predloga akcionog plana i pripremljeni Izvještaj o sprovedenoj analizi procjene uticaja propisa, sa aspekta implikacija na poslovni ambijent, nemamo primjedbi.

Na osnovu uvida u dostavljeni tekst i Izvještaj o sprovedenoj analizi procjene uticaja propisa, u dijelu procjene fiskalnog uticaja, za implementaciju Akcionog plana nije potrebno obezbjeđenje dodatnih finansijskih sredstava iz Budžeta Crne Gore.

Shodno navedenom, Ministarstvo finansija nema primjedbi, sa aspekta budžeta, na dostavljeni tekst Akcionog plana, s tim da se sredstva neophodna za realizaciju aktivnosti predviđenih Akcionim planom usklade sa sredstvima odobrenim nosiocima aktivnosti godišnjim zakonom o budžetu.

S poštovanjem,

MINISTAR
mr Raško Konjević

IZVJEŠTAJ O SPROVEDENOJ ANALIZI PROCJENE UTICAJA PROPISA

PREDLAGAČ PROPISA

MINISTARSTVO EKONOMIJE- Direkcija za razvoj malih i srednjih preduzeća

NAZIV PROPISA

Akcioni plan Strategije razvoja ženskog preduzetništva 2015-2020 za 2016.god.

1. Definisanje problema

- Koje probleme treba da riješi predloženi akt?
- Koji su uzroci problema?
- Koje su posljedice problema?
- Koji su subjekti oštećeni, na koji način i u kojoj mjeri?
- Kako bi problem evoluirao bez promjene propisa ("status quo" opcija)?

Strategija razvoja ženskog preduzetništva u Crnoj Gori ima za cilj podsticanje bržeg i lakšeg ekonomskog osnaživanja žena, kroz stvaranje povoljnog poslovnog ambijenta i pružanje podrške razvoju njihovih preduzetničkih potencijala, što će ujedno doprinijeti razvoju postojećih i otvaranju novih preduzeća, kreiranju novih radnih mjesta i rastu zaposlenosti, a time i ukupnom razvoju sektora MSP i preduzetništva

Poslednji Izveštaj o napretku primjene principa SBA koji se odnosi na žensko preduzetništvo u Crnoj Gori, ukazuje na sledeće karakteristike razvoja:

- Uspostavljanje okvira politike ženskog preduzetništva
 - Uspostavljeno je strateško partnerstvo za podsticanje ženskog preduzetništva
 - Nije uspostavljena integralna, sveobuhvatna politika sa pratećim akcionim planom
 - Nije usvojen sveobuhvatan budžet za finansiranje
 - Nije uspostavljen sistem treninga za žensko preduzetništvo, urađena je TNA
- Implementacija politike
 - Uspostavljen je sistem informisanja i realizuju se pojedine aktivnosti treninga žena preduzetnica uključujući i on-line trening, ali ne kao rezultat implementacije sveobuhvatnog sistema i realizovane TNA za žene preduzetnice
 - Realizuju se pojedini instrumenti finansijske podrške ženama preduzetnicama
 - Promocija ženskog preduzetništva se odvija kroz pojedinačne aktivnosti, a ne kao deo unapred definisane sveobuhvatne kampanje
- Monitoring i evaluacija
 - Nije upostavljen sveobuhvatan sistema monitoringa i evaluacije.

Imajući sve navedeno u vidu, možemo zaključiti da žene u Crnoj Gori još uvijek nemaju jednake prilike i mogućnosti (kao muškarci), da ostvare svoja prava, daju puni doprinos i ubiraju odgovarajuću dobit od savremenog društveno-ekonomskog razvoja. Izradom Strategije ženskog preduzetništva, teži se kreiranju neophodnih preduslova i osnova, na kojima će žene moći da iskažu ravnopravno svoje preduzetničke potencijale i unaprijede svoj položaj u društvu po svim osnovama

Strategije razvoja ženskog preduzetništva 2015-2020 je vezana za ostvarivanje Okvirnog akcionog plana 2015-2020, kroz godišnje akcione planove. Imajući u vidu navedeno, postoji potreba za praćenjem ostvarivanja ciljeva i rezultata .

2. Ciljevi

- Koji ciljevi se postižu predloženim propisom?
- Navesti usklađenost ovih ciljeva sa postojećim strategijama ili programima Vlade, ako je primjenljivo.

Strategije razvoja ženskog preduzetništva 2015-2020 je strukturirana u 4 strateška prioriteta:

- KREIRANJE POVOLJNOG POSLOVNOG AMBIJENTA ZA RAZVOJ ŽENSKOG PREDUZETNIŠTVA
- BOLJI PRISTUP FINANSIJAMA
- OBEZBJEĐENJE POTREBNIH ZNANJA I VJEŠTINA
- PROMOCIJU, UMREŽAVANJE I ZAGOVARANJE INTERESA ŽENA PREUZETNICA

Ciljevi programske politike za žensko preduzetništvo su usklađeni sa ključnim evropskim strateškim dokumentima u ovoj oblasti: "Evropa 2020", SEE 2020, Aktom o malim preduzećima (SBA), Ženskom poveljom i sl.

Ujedno u okviru Strategije razvoja malih i srednjih preduzeća 2011-2015 - pod strateškim ciljem 3. Jačanje konkurentnosti MSP i promocija preduzetništva, kao jedan od prioriternih zadataka je i Podsticanje ženskog preduzetništva kroz:

- Razvijanje dodatnih programa za podsticanje preduzetništva i samozapošljavanja žena
- Unaprjeđenje uloge poslovnih udruženja žena
- Jačanje međusobne saradnju, kao i saradnje žena preduzetnica sa drugim udruženjima (networking)
- Pojačanje promotivnih aktivnosti

3. Opcije

- Koje su moguće opcije za ispunjavanje ciljeva i rješavanje problema? (uvijek treba razmatrati "status quo" opciju i preporučljivo je uključiti i neregulatornu opciju, osim ako postoji obaveza donošenja predloženog propisa).
- Obrazložiti preferiranu opciju?

Strategiju je pripremila Radna grupa, posebno formirana u tu svrhu, a koju čine relevantni akteri za razvoj ženskog preduzetništva u Crnoj Gori u tu svrhu (ministarstva, institucije, biznis asocijacije, nevladine organizacije).

Strategije razvoja ženskog preduzetništva 2015-2020 i okvirnim Akcionim planom definisani su nosioci za realizaciju konkretnih aktivnosti i zadataka koje je potrebno realizovati kako bi se ostvarili predviđeni rezultati. Akcionim planom sprovođenja Strategije u 2016 godini se vrši operacionalizacija aktivnosti koje na izvršnom nivou treba da doprinesu stvaranju povoljnog poslovnog ambijenta za uključivanje žena u preduzetništvo, što će doprinijeti razvoju postojećih i otvaranju novih preduzeća, kreiranju novih radnih mjesta i rastu zaposlenosti, a time ukupnom razvoju sektora malih i srednjih preduzeća i preduzetništva.

Tokom 2016.godine, prioritet u sprovođenju Strategije ima za fokus unaprjeđenje raspoloživih resursa, i podizanje svijesti u javnosti o važnosti podsticanja ženskog preduzetništva kao i razmatranje mogućnosti za obezbjeđenje dodatnih finansijskih sredstava i mogućnosti za uvođenje poreskih olakšica za žene.

4. Analiza uticaja

- Na koga će i kako će najvjerojatnije uticati rješenja u propisu – nabrojati pozitivne i negativne uticaje, direktne i indirektne.
- Koje troškove će primjena propisa izazvati građanima i privredi (naročito malim i srednjim preduzećima).
- Da li pozitivne posljedice donošenja propisa opravdavaju troškove koje će on stvoriti.
- Da li se propisom podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurencija.
- Uključiti procjenu administrativnih opterećenja i biznis barijera.

Realizacija aktivnosti predviđenih Strategijom razvoja ženskog preduzetništva 2015-2020 treba da doprinese stvaranju osnove za promjenu životne filozofije svih građana koja će povećati nivo svijesti i razvoja preduzetničkog duha u cijelom društvu; stvori povoljan poslovni ambijent za razvoj preduzetništva; razbije rodne stereotipe, razvije vještine žena i olakša im osnuju nova preduzeća i učiniti da Crna Gora bude društvo znanja, inovativnosti i konkurentnosti. Ciljne grupe ove Strategije su žene, kako nezapošljene i neaktivne, tako i one koje su a nezadovoljne poslom.

Strategija ne iziskuje dodatne troškove za građane i privredu, već doprinosi jačanju javno-privatnog partnerstva u implementaciji sprovođenja politike preduzetničkog učenja i uspostavljanju čvršćih veza saradnje između institucija formalnog obrazovanja i privrede, ne izazivajući pri tom nikakva administrativna opterećenja i barijere.

5. Procjena fiskalnog uticaja

- Da li je potrebno obezbjeđenje finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore za implementaciju propisa i u kom iznosu?
- Da li je obezbjeđenje finansijskih sredstava jednokratno, ili tokom određenog vremenskog perioda? Obrazložiti.
- Da li implementacijom propisa proizilaze međunarodne finansijske obaveze? Obrazložiti.
- Da li su neophodna finansijska sredstva obezbijedena u budžetu za tekuću fiskalnu godinu, odnosno da li su planirana u budžetu za narednu fiskalnu godinu?
- Da li je usvajanjem propisa predviđen donošenjem podzakonskih akata iz kojih će proistaći finansijske obaveze?
- Da li će se implementacijom propisa ostvariti prihod za budžet Crne Gore?
- Obrazložiti metodologiju koja je korišćena prilikom obračuna finansijskih izdataka/prihoda.
- Da li su postojali problemi u preciznom obračunu finansijskih izdataka/prihoda? Obrazložiti.
- Da li su postojale sugestije Ministarstva finansija na nacrt/predlog propisa?
- Da li su dobijene primjedbe uključene u tekst propisa? Obrazložiti.

Strategija razvoja MSP predstavlja krovni dokument koji definiše sveobuhvatnu politiku MSP i kao jedan od strateških ciljeva definiše jačanje konkurentnosti MSP i promociju preduzetništva. Stoga se Strategijom razvoja ženskog preduzetništva operaciono realizuju aktivnosti u okviru navedenog strateškog cilja. Za realizaciju aktivnosti definisanih u Akcionom planu za 2016.god. Strategijom razvoja ženskog preduzetništva ne zahtijeva se opredjeljivanje dodatnog budžeta nadležnih institucija nosioca aktivnosti, već će se realizovati samo one aktivnosti čiji je budžet identifikovan u okviru strateškog cilja 3. Strategije za razvoj MSP ili u okviru godišnjih planova institucija/organizacija koje sprovode određene aktivnosti.

6. Konsultacije zainteresovanih strana

- Naznačiti da li je korišćena eksterna ekspertska podrška i ako da, kako.
- Naznačiti koje su grupe zainteresovanih strana konsultovane, u kojoj fazi RIA procesa i kako (javne ili ciljne konsultacije).

- Naznačiti glavne rezultate konsultacija, i koji su predlozi i sugestije zainteresovanih strana prihvaćeni odnosno nijesu prihvaćeni. Obrazložiti.

U procesu izrade Akcionog plana korišćen je participatorni pristup, koji treba ostvariti i u implementaciji strateških ciljeva i aktivnosti. To znači da je odgovornost za implementaciju individualna i institucionalna: individualna u smislu primjene principa supsidijarnosti i građanske odgovornosti, a institucionalna u smislu pune primjene zakonske regulative, kao i međusobne koordinacije nadležnih institucija, organa i tijela. Iako su odgovorni svi (građani i institucije), među najpoznatijim su su:

- Institucije javnog sektora na nacionalnom nivou - ministarstva, agencije, direkcije i uprave,
- Javna administracija na lokalnom nivou - Lokalne samouprave i zajednica opština, centri za preduzetništvo
- Predstavnici privatnog sektora - poslovna udruženja (nacionalna, lokalna, granska)
- Sindikalna udruženja
- Predstavnici nevladinog sektora

Imajući u vidu kompleksnost teme i veliki broj značajnih aktera, u procesu izrade Akcionog plana Strategije ženskog preduzetništva 2015--2020 vršene su konsultacije sa svim relevantnim Partnerima. Kako bi se postigao potpuni konsenzus o najznačajnijim pitanjima daljeg razvoja ženskog preduzetništva u Crnoj Gori.

7: Monitoring i evaluacija

- Koje su potencijalne prepreke za implementaciju propisa?
- Koje će mjere biti preduzete tokom primjene propisa da bi se ispunili ciljevi?
- Koji su glavni indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva?
- Ko će biti zadužen za sprovođenje monitoringa i evaluacije primjene propisa?

Direkcija za razvoj MSP će, u skladu sa nadležnostima koordinatora (Kordinacionog tijela u koje ce se formirati nakon usvajanja Strategije), na godišnjem nivou pratiti ostvarivanje, kako bi se obezbijedila potpuna posvećenost svih ključnih činilaca na ostvarivanju strateških ciljeva Strategije. Koordinaciono tijelo će jednom godišnje podnositi izvještaj o implementaciji Strategije Vladi Crne Gore radi informisanja i sagledavanja ostvarenih efekata politike razvoja ženskog preduzetništva. Na tim osnovama bi se, po potrebi, predlagale i sprovodile korektivne mjere kako bi se na najefikasniji način obezbijedilo sprovođenje predmetne politike.

Glavni instrumenti za praćenje efekata u odnosu na definisane indikatore biće:

- izvještaji koje Direkciji za razvoj MSP podnose partneri u realizaciji;
- godišnji izvještaj o praćenju realizacije za Vladu Crne Gore;
- procjena indeksa razvoja MSP, napredak u odnosu na mjerila iz poglavlja 1 i 8 Akta o malim preduzećima
- završna evaluacija strategije.

Datum i mjesto

Podgorica, 30.06.2016.god

Vladimir Kavarić

Starješina

Ministar